

kakor jih zahtevajo sedanji »neodvisni« liberalci — zdaj pa pravijo, da bi bilo v enem letu vse narejeno, ako ne bi bilo obstrukcije! Ti liberalci so še mnogo griji od pravih, ker so binavski in izdajali stanu, pod katerega imenom nastopajo!

Naročnikom »Domoljuba«. Prihodnja redna številka »Domoljuba« izide, kakor je bilo v zadnji številki že naznanjeno, po Veliki noči, dne 7. aprila. Prihodnji štetek, do 31. marca pa izide zaradi volitev izredna številka, katero dobé samo naročniki iz dotičnih gorenjskih volivnih okrajev.

Upravništvo »Domoljuba«.

Šolska vest. Učiteljska kandidatinja gđ. Jospina Muc je imenovana za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Sent Rupertu.

Pojasnilo. Z ozirom na naše poročilo o dogodkih na ustanovnem shodu skademičnega ferialnega društva »Prosvete« pojasnimo, da je v surovosti se odlikujoči »Savan« bil akademik Vladimir Svetek, sin nadoficijala južne železnice. Toliko v pojasnilo, da se ne bo mislilo na druge osebe istega imena, ki jih niti poleg ni bilo.

Oglasi za sobotno (velikonočno) številko se sprejemajo najdalje do jutri, v petek, opoldne.

Samomor profesorja. V Sarajevu se je zastrupil profesor ondote višje gimnazije Slovenec g. Ivan Zevnik. Vzrok: prepir v družini. V Sarajevu je deloval 20 let.

Prestavljen je poštni asistent g. Franc Irgolič iz Celja v Maribor.

Pokopali so učitelja Janko Korena, učitelja v Markinjah.

Nov park na Bledu uredi ondotno zdraviliško društvo na vzhodni strani Straže, kjer je že kupilo za to potrební prostor.

O strašnem napadu, katerega je pri Gorici izvršil četovodja Bernhart na delavki Meotti se še poroča: Ida Meotti je umrla predvčerajšnjim popoldne ob 2.30. Ob njeni postelji sta bila stric in brat, oba revna, ki sta prihitela iz Italije, takoj ko sta izvedela, kaj se je pripetilo. Kakor se čuje, nameravajo prirediti pokopnico lep pogreb. Pogreb je bil danes popoldne. Stirje naredniki 47. pešpolka so bili prišli predvčerajšnjim v bolnišnico, poizvedet o stanju bolnice ter jo obiskat. Glede raznih vesti treba povedati, da Meotti Bernharta niti poznala ni. Bernharta obsodijo po vojaškem zakoniku najmanj v jedno do smrti, ako ne celo na smrt. Sinoči je prišla od staršev na Bernharta poštna pošiljatev za praznike. Starši mu voščijo vesele praznike!

Samomor v Gorici. V soboto zjutraj okoli 7. ure je skočil čez želez. most 33letni posestnik Josip Podbrešič iz Tržaške ulice. Padel je na prod ter se uhlil. Predno je skočil, je še mahnil s klobukom ter rekel: »Adijo!« Prejšnjo noč je pil dolgo in bil vinjen.

Vinarski shod v Krškem. Dodatno k našemu poročilu o tem shodu pripomnimo še, da so shod brzojavno pozdravili gospodje: dr. Schmiederer, župan v Mariboru, Fr. Girstmayer iz Maribora, državna poslanca dr. Tavčar in Plantan in deželni poslanec I. Kočvar iz Ormoža ter posestniki Sirko, Kolarič in Klemenčič iz Ormoža. Veseli nas, da je našlo naše skromno vabilo v vseh krogih primerni odmev.

Pogorela je v Krašnji koča Gregorja Brečelnika. Škode je 400 K.

Razpuščeno društvo. Pevsko društvo »Planina« v Planini je vlada razpuščila. — Kot vzrok navaja, da društvo ni vstreglo pogojem svojega pravnega obstoja.

Stroški za oskrbovanje v bolnicah nikdar ne zastarajo. Tako je odločilo upravno sodišče.

Iz Boh. Bistrice. Naenkrat se je raznesla po Bohinju novica, da so na Bistrici koze. Res je obolél neki Makedonec za kozami. Odvedli so ga takoj, ko so se opazili simptomi črnih koz, v bolnico za nalezljive bolezni. Okrajno glavarstvo je takoj odredilo vse varnostne neredbe, da se odstrani vsaka nevarnost. Makedonci so se preiskali, vsak se je moral rad ali nerad podvržeti kopelji; tudi obleke in barake so jim desinficirali, tako, da sedaj o kaki nevarnosti več govora ni. — **Tatvina.** Ker je med železniškimi delavci vedno veliko dvomljivih oseb zraven, morajo biti domačini zelo previdni pred njimi. Večkrat se sliši o tatvinah. Pretekli teden je neznan tat ukradel nekemu posestniku na Lepenjčah 100 K iz skrinje. Treba bo res takim tičkom prikrajšati perutnice, da ne bodo brez dela bogateli pri poštenih ljudeh.

Nesreča na železnici. Pri zgradbi železniškega predora pri Gorici je podsulo 30 let starega delavca Franca Muraveca. Bil je takoj mrtev.

Koncert v Novem mestu. Koncert in dramska predstava gimnazijcev v Rudolfovem na korist dijaškemu podpor-nemu društvu dne 25. marca se je izborna izponesla. Dvorana »Narodnega Doma« bila je prenapolnjena. Vse točke so bile prav dobro izvajane. G. Hladnik je pokazal s svojim 90 članov broječim mešanim zborom, da je izvanredni skladatelj in vodja. Zložil je novo kompozicijo: »Psalm 102.«

Smrtno nevarno ranjen. Dne 27. t. mes so se v Gorenjem Kašlju pred neko gostilno stopli fantje Valentin Vrđić, Janez Zulavec, Mat. Gregorec, Franc Klemenčič in Janez Svetek. Zulavec in Gregorec sta bila natepena in sta ušla v hišo. Svetek in Klemenčič sta s silo udrila v hišo ter sta Zulavcu zadala smrtno nevarno rano na glavi. Ko so orožniki Sveteka in Klemenčiča pelali v Ljubljano, je Svetek pobegnil, a se je včeraj sam javil deželnemu sodišču.

Ljubljanske novice.

Odpuščeni delavci v tobačni tovarni zopet sprejeti. Delavstvo tobačne tovarne je s svojo vzgredno edinstvo doseglo uspeh. Krivice, katero so hoteli neateri napraviti delavstvu je odpravljena in upati bočemo, da to državno podjetje nikdar več ne stori koraka, ki bi utegnil razrušiti stalnost delavcev. Včeraj popoldne je imelo delavstvo tobačne tovarne v prostorih »Slovenske kršč. soc. zveze« v Šelenburgovih ulicah shod. — Delavstvo je sprejelo z zadovoljenjem vest, da so oni 4 starejši delavci, ki so bili neadoma brez pravega vzroka odpuščeni in radi katerih se je pričelo med delavstvom gibanje, zopet sprejeti nazaj v prejšnje razmere, radi ostalih 26 doslej nesalnih delavcev pa je še v toliko nespornost, da so sicer nazaj sprejeti, vendar kot novi delavci in bi s tem zgubili nekaj mesecev dosedanjih službe. — Shod je otvoril predsednik strokovnega društva, g. Čatař, ki je povdarjal, da je delavstvo samo zahtevalo, da se vrši shod, (Burni klici: Tako je! Mi hočemo povedati, kaj je resnica!) Z veseljem povdarja, da se je stvar na bolje obrnila. Odločno in obvi-harnom pritrdjevanju je predsednik obojal »Narodove« laži. Želel je, da se vsa krivica popravi in se doseže pomirjenje delavstva. Zahvalil se je posl. dr. Žitniku za njegovo posredovanje. (»Živio«-klici) Na to je prišlo delavstvo do besede. Govorila je cela vrsta delavcev in delavk, ki so vsi povdarjali, da delavci, ki so sicer zopet sprejeti na delo, a kot novi, niso dela sami pustili. Stori-la se je nerodnost od strani nekega uradnika oziroma ravnateljstva, torej ne more radi nerodnosti drugih po nedolžnem trpeti delavstvo. Stvar je bila tale: Ko so bili starejši štirje delavci odpuščeni, se je med delavstvom v tovarni splošno govorilo, da pridejo še drugi na vrsto. Delavci so se o tem pogovarjali in bili mnenja, da na tak način ne pridejo nikdar na stalna mesta, ker očividni namen je bil odpuščati delavce zato, da ne dosežejo stalnosti. Ko se je ta govorica že razširila, je bil nekdo tako pri-jazen, da je nesel te govorice v opravičeni delavski bojzorni ravnateljstvu, ki je pa iz-bralo čudno pot, da bi »pomirilo« delavstvo. Nakrat je prišel neki oficijal, ki je govoril nemški, ker slovenskega ne razume. Vpraševal je nekaj, česar nemščine popolnoma nezmožni ljudje niso razumeli in tudi ne vedeli, kaj namerava. Povedali so mu svoja imena in priimke, potem je pa odšel v pi-sarno. Ljudje so mislili, da bo kako zaslišanje, a prišlo je drugače. Nekaj minut pred končanim delom je uradnik zopet prišel in povedal, da vsem tistim, ki so podpisani na poli, je delo odpuščeno od polu-dneva naprej in da jim ni treba priti več delat. Tak je sad razmer, v katerih poslujejo za slovensko delavstvo slovensčine nezmožni uradniki. In tako postopanje z zdravimi in dela zmožnimi ljudmi, ki so bili že dolgo časa v tovarni, naj bi ne razburilo delavstva? Delavci so bili odpuščeni od strani tovarne in torej po tem pojasnilu niso sami pustili dela. Umevno je, da je radi tega tudi na včerajšnjem shodu vladalo silno razburjenje, ker dejstvo, da so nekateri sprejeti nazaj le kot novi delavci, kaže, da je morda kdo generalni direkciji na Dunaj zopet dru-gače poročal. Delavstvo ne sme trpeti za krivde drugih! Generalni direkciji je gotovo na tem ležeče, da ima zadovoljno delavstvo. Dokler se odpuščeni delavcem ne dajo prejšnje pravice v tovarni, ne bo miru, in bati se je najhujšega. Z včeraj zjutraj je hotelo delavstvo za svoje tovariše priči-ti stavko, ki pa se ni pričela, ker se je potem delavstvu deloma popravila krivica in je upati, da generalna direkcija ne bo hotela za druge nositi krivde. Na shodu je delavstvo odločno protestiralo proti temu, da je uradnik Grün o odpuščeni delavcih, ki so vsi služili cesarja, klical, naj gredo med Bure ali pa mej Kitajce. Delavstvo je izjavljalo, da ne bo trpelo nič več, da bi še kdaj n. pr. gosp. Topolansky kričal nad delavci »Krainische Hunde« itd. Delavstvo se je po-sebno pritoževalo nad zdravnikom gosp. dr. Högljerjem, ki prakticira tako, da de-lavke, ki bi dosegle zadostno službeno dobo-

za penzijo, nekaj časa prej odpusti. Takih slučajev je pa, lahko rečemo, toliko, da se vidi iz njih namen. O velikih pritožbah delavstva, o katerih sme včeraj slišati, se nam zdi najboljše, da delavstvo se-stavi dobro utemeljeno spomenico. — Vest, da se nameravajo vpeljati novi stroji, je bila sprejeta s ogorčenjem, in poročilo, da je odpuščanec generalne direkcije ob-ljubil, da radi tega ne bo nič delavstva od-puščene in da pridejo stroji le radi tega, ker ni denarja (!) in prostora za razširjenje tovarne, ni dosti izdalo. Delavstvo je raz-burjeno klicalo: »Inspektorju ni treba njive in vrta, pa bo dovolj prostora!« Delavstvo je odločno protestiralo proti stališču g. To-polanskega, da strokovno društvo nima pra-vice posredovati, kajti društvena pravila go-vore proti g. Topolanskemu in g. Topo-lanski naj opusti pretnje, da bo deloval za razpustitev društva, kajti vse delav-stvo stoji sedaj solidarno za svojim strokovnim društvom. Kako mnenje pa je o g. Topolanskem, pri-čali so včeraj soglasni ogorčeni klici: »To-polanskega proč!« G. Topolansky naj ne iz-izvaja delavstva, da ne provzroči viharja! Po shodu je delavstvo navdušeno zapelo »Cesarsko pesem«. Pred hišo je bilo polno občinstva, ki je z očividnim zanimanjem in simpatijami spremljalo dogodke. Upamo, da se zgodi delavstvu tobačne tovarne po-polna pravica, kar je edino pra-vilno in modro.

Razburjenje v tobačni tovarni. Delavke tobačne tovarne so zahtevale danes, da bi bila njihova deputacija sprejeta od tajnika generalnega ravnateljstva, ki se je dopoldne se mudil v Ljubljani. Ljudje, ki se boje, da bi generalno ravnateljstvo ne izvedelo polne resnice, so delavkam dejali, da bode depu-tacija ob 2. uri popoldne sprejeta. Nakrat se je raznesla po tobačni tovarni vest, da se tajnik odpele z opoldanskim brzovlakom nazaj na Dunaj. V tem hipu je zašumelo po celi tovarni. Delavci in delavke so šli vsi na dvorišče in glasno zahte-vali: Delavni čas naj se uredi od 7. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od pol 2. ure pop. do 6 ure zvečer. Zvišajo naj se plače. Topolanskega proč! Stroj ven! Gos-pod Topolansky je pridrl na dvorišče, da bi pomiril delavstvo, a s svojo navzoč-nostjo je delavstvo le razdražil. Delavke so ga v gnječi podrla na tla in zahvaliti se ima hladnokrvnosti delavstva, da se mu ni primerilo kaj hujšega. Uvidel je menda, da so nastale take razmere, da ne bo nobenemu več klobuk zbijal z glave. Topolansky je telefoniral po policijo in po tajnika na kolodvor. — Policaji so se s fi-jakarjem vozili pred tovarno. Tudi generalni taj-nik se je pripeljal z izvoščekom s kolodvora nazaj v tovarno. Delavstvo je dohod tajnika živahno pozdravilo in ponovilo zgoraj ome-njene zahteve ter poleg tega še klicalo: »Dr. Högljerja proč!« Delavstvu se je baje zagiguralo, da je pri generalni direk-ciji za zboljšanje plač že vse storjeno in da novih strojev ne bodo več pošiljali v Ljub-ljano. Ostale zahteve naj pa delavstvo for-mulira na shodu, ki naj bi se vršil jutri. — Delavstvo se je pozvalo, naj gre na delo. Med tem je delavstvo opazilo polumesece ljubljanske po-licije in odločno povdarjalo, da ne gre prej na delo, dokler se policija ne odstrani. — Višji nadzornik g. Müller je nato neki delavki rekel, naj pove navzočemu gosp. svetniku Podgoraku, da on želi, naj se policija odstrani. Gg. policaji so nato morali oditi nazaj na rotovž. Nato je šlo delavstvo mirno na delo.

Umivanje nog v ljubljanski stolnici. Starčki, ki jim je danes oremlostni gospod knezoški dr. Anton Bonaventura Jeglič umival noge, so sledeči: Celjar Anton iz Predoselj (89 let), Zupan Janez iz Visokega pri Sent Juriju pri Kranju (85 let), Blažir Miha iz Stražišča pri Kranju (84 let), Vel-kovrh Matevž z Dobrove (84 let), Kristanec Jožef iz Srednje vasi pri Sentjurju pri Kranju (83 let), Sifer Jožef iz Kamnika (83 let), Kelemina Matija iz Ormoža (81 let), Mrzli-ka Gregor iz St. Jošta nad Polhovim Gradcem (80 let), Primec Janez iz Ljub-ljane (79 let), Blažir Janez iz Postojne (76 let), Penko Matija iz Slavine (76 let), An-žur Stefan iz Sostrega (74 let). — Skupna starost vseh starčkov znaša 969 let. — Ime-d lanskih starčkov jih je umrlo pet: Moravec Ivan iz Senožed (91 let), Stefe Martin z Visokega (90 let), Fajgelj Matej iz Postojne (89 let), Vovk Janez iz Zužem-berka (83 let), Urbinec Jurij iz Smarija (80 let). Zbolel je pa Paternost Anton iz Po-stojne (94 let).

Delniška stavbinska družba »Union« od-dala je za sedaj sledeča dela za zgradbo hotela »Union« v Ljubljani najcanejšim po-nudnikom: Zidarska dela firmi V. Treo (297.586 K 46 v.), dobavo železa firmi Schneider & Verovšek (60.692 K 13 v.), kleparska dela in lesno cementna streho firmi M. L. Ecker (19.078 K 76 v.), železne vezi firmi A. Zabkar (4859 K 40 v.), kamnoseška dela konzorciju Vod-

nik-Camernik-Toman (27.221 K 97 v.), mizarska dela skupnima ofertoma A. Petrin in K. Binder (82.224 K 60 v.), tesarska dela firmama I. Zakotnik in J. Lehner (za svoto 46.015 kron). Za vsa dela veljajo enotne cene. Z zgradbo se je že pričelo. Ostala dela oddala se bodo v kratkem.

Vinske pokušnje v kleti pod kavarno »Evropa« bo, kakor čujemo, mestna obrtna oblast za širše obšinstvo prepovedala in pri-reditlja kaznovala z globo. — Za vinske pokušnje je imela kmetijska družba dovo-ljenje od magistratne obrtne oblasti. Malo težko se bo sedaj spravila prepoved v sklad s tem dovoljenjem.

Občni zbor »Dramatičnega društva« se bo vršil dne 15. aprila ob pol 9. uri zvečer v »Narodnem Domu«. Mej drugim bo na dnevnem redu proračun za l. 1905 in vo-litev 4 odbornikov. Pred občnim zborom se vrši shod gledaliških prija-teljev, zlasti abonentov. Na shodu se bo reševalo vprašanje, k a k o v z d r ž a t i š e nadalje slovensko opero in kako jo ohraniti vzlic temu, da vsled obstrukcije v deželnem zboru odpade podpora dežele in ker sedanja večina dež. odbora hoče število slovenskih predstav zmanjšati v prilog nemškemu podjetju. (Tudi letos je bilo že manj slovenskih predstav. Lani je bilo 103 slovenskih predstav, letos 94.)

Cesto na državno železnico oziroma del Bleiweisove ceste ravno pred prehodom čez tir južne železnice, se slavnemu mestnemu magistratu posebno priporoča v ogled! Pre-cej poguma je treba, da se ondi veliko lužo prebrede. Napravite ondi čoln za prevažanje!

Bela Velika noč? Danes opoldne je pričelo v Ljubljani močno snežiti.

Belgijski minister v Ljubljani. Belgijski minister gref van der Steen se je včeraj s soprogo pripeljal v Ljubljano. Pre-nočil je v hotelu »pri slonu«.

Umrla je v Ljubljani gđ. A malija Buzzi, stara 60 let.

Iz Amerike pripeljala se je včeraj v Ljub-ljano 8 oseb.

K zgradbi železnice v Hrušici se je od-peljalo včeraj 16 Makedoncev.

Tatvina v stolnici. Heleni Rovšek, ču-vajevi vdovi iz Gradolja, bilo je danes do-poldne v stolni cerkvi izmaknena denarnica, v kateri je imela okoli 42 kron denarja.

Tatvina. V dvorani knezoškofijske pa-lace, kjer so bili pogoščeni starčki, je bilo v gnječi neki osebi iz žepa ukradenih 10 K.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Ponesrečen kit. V Posjet-zalivu se je, kakor poročajo iz vzhodne Azije, do-godila te dni velika eksplozija. Skoro nato se je pokazal na morskí površini ubit kit. Zadel je v mino, ki je eksplodirala ter ga ubila. — **Delavnice stavkajočih.** Stavkajoči ključavničarski pomočniki v Bu-dimpešti so včeraj otvorili svoje delavnice. Dobili so že za 10.000 K naročil. Tudi stavk-juči krojaški pomočniki so otvorili 60 d-lavnic, v katerih dela 300 do 400 delavcev. Doslej je 390 mojstrov ugodilo stavkjučim. — **Najstarejši stotnik** naše armade, 100 let stari stotnik Jovčič je umrl v Petrovaradinu. — **Potres** čutili so 29. t. m. v francoski Svici. Bil je tako mo-čan, da so prebivalci prestrašeni bežali iz hiš. — **Aretirali** so v Varšavi za Du-naja pobelega odvetnika dr. Orlovskega. —

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 31. marca. Admiral Ma-karov je odredil natančno inspekcijo pri-vodu v portartursko luko potopljenih ja-ponskih ladij ter zapovedal, naj se stori vse, da bodo hitro popravljene. Veščaki pravijo, da so vredne en milijon tristo je-nov. Ko bodo popravljene, bodo dobro slu-žile v notranji luki.

London, 31. marca. Japonci vedno bolj prodirajo proti severni Koreji. Takoj po boju pri Čungčiu v ponedeljek so prodrle japo-nske predstraže do Kosgsana, ki leži 13 milj-severno od Čungčiu proti Vidžu. V Pjong-jangu, kjer je japonska glavna operacijska podlaga, so velikanske množine vojnih po-trebščin. Oadi so Japonci ustanovili tudi banko. V Koreji so nemiri proti Ja-ponce m. Korejako vojaštvo, ki je do-bilo povelje, naj gre proti severu, se je uprlo. V nekatere kraje je moralo oditi ja-ponsko vojaštvo udušiti nemire. Več tisoč ja-ponskih pustolovcev se je izkrcalo v Čemulpo. V Sčulu je v prometu veliko pona-rejenega srebrnega denarja. V Saseho na Japonkem je v nedeljo eksplodiralo polo-vico arzenala. Stiri osebe so mrtve, pet ra-njenih.

Petrograd, 31. marca. Baltiško rusko brodovje (10 oklopnih, 11 križaric) odpleve 5. junija t. l. v Vzhodno Azijo.

London, 31. marca. Kitajci imajo dvajset tisoč mož dobro discipliniranih čet mej Lauko om in Cunghosom. Rusi še vedno sumijo, da Kitajci nič dobrega ne nameravajo.

Rim, 31. marca. »Agenzia Stefani« poroča iz Washingtona, da je ruska vlada tam izjavila, da ne more vsled postopanja Japoncev v Koreji smatrati tamkajšnje luke nič več za nevtralne.

Vojnik, 31. marca. Danes ob tri četrti na 10. uro dopoldne je bil tu močan potresni sunek. Trajal je 4 sekunde.

Žirovnica (Gorenjsko) 31. marca. Danes razsaja v okolici Žirovnice hud vihar, ki meče kozolce okrog in dimnike podira. Ljudje ne pomnijo takega viharja že 50 let. Bati se je še hujšega.

Dunaj, 31. marca. Za inšpektorja armade bo imenovan knez Rudolf Lobkovic. Stanoval bo v Budimpešti, kamor se preloži 3. vojni inšpektorat.

Dunaj, 31. marca. Cesar pride dne 5. aprila ob 8. uri zjutraj v Opatijo. Ostal bo v Opatiji do 8. ure zvečer. Oficijski sprejem je prepovedal. Opatija bo slovesno okrašena. Zvečer bo velikanska razsvetljava. Dne 6. aprila zjutraj bo cesar že zopet na Dunaju.

Dunaj, 31. marca. Današnja »Wiener Ztg.« je objavila cesarsko naredbo na podlagi § 14, s katero se določa število vojaških novincev za stalno armado, mornarico in dež. brambo za l. 1904 ter se zaukažejo nabori.

Dunaj, 30. marca. (Kor. urad.) Uradni list srbske vlade v Belemgradu priobčuje umirovljenje dvanajstih srbskih častnikov (zarotnikov). Med njimi so polkovnik Mišć, Isaković in Milojević ter podpolkovnik Lukić.

Pariz, 31. marca. V Vatikanu se govori o možnosti, da se pri dohodu Loubeta v Rim snideta francoski zunanji minister Delcasse in Merry del Val.

Vabilo 527 1-1

redni občni zbor

„Kmetijskega društva“ v Leskovici,
registrirane zadruge z omejeno zavezo,
kateri se bo vršil
v nedeljo, 17. aprila 1904 ob
3. uri popoldan
v društvenih prostorih v Leskovici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev letnega računa.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razni nasveti.

Načelstvo.

Letovišče

„Laverca“.

Gostilna zopet odprta.

Za družbe, najmanj 10 oseb, se brezplačno pošlje omnibus iz Laverce do c. kr. vojaškega strelišča, ako se pravočasno pošlje naročba na gostilno.

Išče se

kleparski pomočnik

na deželo, za nekaj mesecev ali pa tudi trajno.

Ponudbe s prepisi spričeval naj se pošiljajo: 519 1-1

Hausgeräte-Manufaktur v Višnji gor.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

Žrebanje nepreklicno
23. aprila 1904.

Glavni dobitek
Kron **40.000** Kron

Srečke za sobe grevnice
po 1 krono

priporoča
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Efektne dobitki se ne izplačajo v gotovini.

Razpis mizararskih del.

Pohištvo za hotel od 60 sob,
„ „ kavarno,
„ „ restavracijo

razpisuje Tržaška posojilnica in hranilnica v Trstu za svoje nove hiše „Narodni dom“.

Prijaviti se je do 10. aprila 1904 pri omenjenemu denarnemu zavodu, ulica Sv. Frančiška št. 2, kjer se bodo dobili nadaljni podatki.

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikogi. Preprosto uporabljiv za posnemanje poljubnega lesovja pri pohištvi, vratih itd. Dobiva se pri trdni **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.
Vnana naročila proti povzetju. 524 20 11-6

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikogi. Preprosto uporabljiv za posnemanje poljubnega lesovja pri pohištvi, vratih itd. Dobiva se pri trdni **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.
Vnana naročila proti povzetju. 524 20 11-6

Kje se
kupijo naj-
cenejše
najboljše
in
najlepše
oblačila?
Le v
angleškem
skladu
oblačil
Ljubljana,
Mestni trg
št. 5.
532 3-1

Potice

= priporoča =

tovarna za kruh in pecivo

I. I. KANTZ
v Ljubljani.

Naročila so nasloviti na:

Tovarno, Rimska cesta št. 16
in filialke:

Franc Jožefa cesta št. 1,
Tržaška cesta št. 8,
Šiška št. 2,
Karlovka cesta št. 6,
Krakovski nasip št. 16,
Stari trg št. 1,
Cesarja Jožefa trg št. 11,
Vegove ulice št. 12,
Sv. Jakoba trg št. 6.

Išče se

čevljarski učenec

najrajši iz dežele.

Poizve se v upravnistvu „Slovenca“.

Vabilo

na 548 1-1

redni občni zbor

Posojilnice in hranilnice v Leskovici,
registrirane zadruge z omejeno zavezo

kateri se bo vršil v nedeljo, 17. aprila
1904, ob 4. uri pop. v društ. prostorih
v Leskovici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva
2. Odobritev letnega računa.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razni nasveti.

Odbor.

Pivovarna G. Auerjevi dediči

v Ljubljani, Wolfve ulice 12

ustanovljena leta 1854.

Cenjenim odjemalcem naznanjamo, da se bode
točilo od dne 31. t. m. naprej v naši pivovarni

izborna črno pivo

kuhano na bavorski način.

P. n. občinstvo uljudno prosimo, naj se blago-
voli ob tej priliki prepričati, da je naša

domača slovenska pivovarna

vrlo napredovala in da nudi svojim odjemalcem po-
šteno in dobro blago, ki more uspešno tekmovali z
enakimi izdelki tujih pivovarn izven slovenskih mej.

Pivovarna G. Auerjevi dediči v Ljubljani

Wolfve ulice št. 12.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„**M E R C U R**“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 312

SLOVENE

Štev. 74. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

(vhod čez dvorišče nad tiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.

Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v petek, 1. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petičstva (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Upravišškega telefona šte. 188.

Škandal framasonskega ministra.

Italijansko framasonstvo je osrečilo svojo mlado državo z raznimi ministri, ki so že težko oškodovali deželo moralno in gmetno. A tako predrzno in goljufivo ni nobeden še delal iz izročeni mu denarjem, kakor učni minister Nasi, kateri stoji danes pred svetom kot tat in goljuf.

Vedelo se je sicer že dalj časa, da ima blagajna učnega ministrstva luknjo, a nikogar ni bilo, ki bi se upal nastopiti proti framasonu. Nasi je imel visoko mesto v Velikem Orientu, in framasoni so bili zmenjeni, da vso stvar zakrijejo.

A prečrtal jim je račune poslanec Saponto. Ta je preiskal zadevo, nabral mnogo obteževalnega materiala, in nato je v odseku javno prečital obtožnico, pred katero je vsa italijanska javnost osupnila. Pokazalo se je, na kak način morejo ministri velikanske svote spraviti v svojo privatno malho. Ni nam mogoče tu priobiti vsega materiala; tudi niso še določene prigoljufane svote; samo način, po katerem se je delalo, omenjamo tu.

Minister Nasi je imel tajnika viteza Ign. Lombarda. Podpisovala sta drug drugemu pobotnice in nakaznice za najrazličnejše stvari, katerih zdaj seveda nikjer ni.

Zaračunal si je privatna potovanja kot službene poti; pod imeni dobredelnih darov so izginjale velike svote. Iz zaklada za podporo revnih učiteljev in njih sirot je šlo n. pr. 89.892 lir, ki so zapisane na imena 2335 podpiranih. A v resnici je dobilo samo 130 učiteljev podporo. Pobotnice so falzificirane; podpisane so imena oseb, ki jih nikjer ni.

Za »umetnost« je izdal minister Nasi silno veliko. V zapiskih so zabeležene velike vsote za knjižnice in umetniške zbirke. A žalibog — tistih umetnin ni videti nikjer.

Italijanski listi pripovedujejo prav čedne stvari o tem gospodarstvu. Nasijev sin se vozi po Rimu v lepem avtomobilu. A bencin zanj je kupljen za — petne stroške učnega ministra. Minister Nasi se je dal na državne stroške naskakati. Sliko pa je podaril — svojim sorodnikom itd.

Nasi je bil jako radodaren. Pred njegovim uradom je bilo vedno mnogo prijateljev framasonov, kateri so čakali na »umetniške in prosvetne podpore«. Največ »podpora« je šlo v Trapani, kjer je Nasi doma.

Liberalno časopisje italijansko izkuša še zdaj ves škandal vsaj zmanjšati, ker se več ne da zakriti. V italijanski zbornici je velika zadrega, ker so malverzacije tako očitne, da jih ni mogoče utajiti.

Za framasone je žalostno posebno to, da so se te stvari zgodile ravno v učnem ministrstvu. Nasi je napovedoval tudi v Italiji boj kongregacijam. Liberalci so imeli vedno polna usta o izvrstnosti liberalne šolske organizacije, dasi je učiteljstvo ravno v Italiji silno revno plačano.

Umetnost, ki je prejšnja stoletja tako cvetela v Italiji, je zdaj zaostala. Najimennitnejše umetne zgradbe propadajo, ker se liberalni državniki ne zmenijo zanje. In zdaj se pa pokaže, da so »napredni državniki« na tak brezvesten način goljufali državno blagajno.

Naše liberalno časopisje o Nasiju molči ali pa zabeleži le mimogrede kak podatek. Vidi se povsod namen, pokopati v pozabljenost te neprijetne dogodka. A videli bomo, ali se bo dala italijanska zbornica tudi topot terorizirati od lože!

Vinska klavzula.

Senator Miraglia se je kot pooblaščenec italijanske vlade v zadevi carinske zveze mudil zadnje dni na Dunaju. Menda je jako dober diplomat, energičen zastopnik italijanskih interesov pri novem trgovinskem pogajanju. Italija upa še vedno, da ji bo mogoče na kak način vtihočapiti vinsko klavzulo v

nuvo carinsko in trgovinsko pogodbo z Avstrijo. Zdaj veljavni carinski provizorji potegajo z zadnjim septembrom, in do tedaj mora torej Italija vedeti, kaj bo začela s svojim letošnjim vinskim pridelkom. Pri novih carinskih in trgovinskih pogajanjih bo italijanska vlada skušala kolikor možno velike ugodnosti za svoje vinorejce izsiliti iz avstrijskih diplomatov. A za nas je važno to, da se ne sme obnoviti nikakršna vinska klavzula v tej ali oni obliki, ker je od tega odvisno življenje mnogih tisoč kmečkih družin. Nismo še prepričani o trdni volji naše vlade, da hoče na vsak način preprečiti vsako škodljivo podpiranje italijanskega vina, a to vemo, da bo velik ropot v parlamentu, ako se vlada uda italijanski zahtevi glede vinske klavzule. O pogajanjih senatorja Miraglia na Dunaju pa se poroča, da se je hotel le nekaj poučiti o zadevi carinske pogodbe, in da rešitve vinskega vprašanja zdaj še ni pričakovati. Da bi pa vinska klavzula na novo oživila, to je izključeno.

Pri konferenci s senatorjem Miraglia je Avstro Ogrska zavzela sledečo principa za podlago, od katerih ne more pod nobenim pogojem popustiti: 1. Vsaka specijalna prednost za italijanska vina pred drugimi deželami je izključena. 2. Vinsko vprašanje mora biti rešeno na ta način, da bo preprečen uvoz vina v večji množini. V ostalem se je razpravljalo le o sredstvih, kako se bodo ti principi uresničili. Največja važnost teh konferenc pa obstoja v tem, da je italijanska vlada poučena o temeljnih točkah, v katerih ji avstrijska vlada ne bo dovolila nikakih ugodnosti.

Francoska zbornica.

Mornarični minister Pelletan, je izjavil, da se gradi 36 torpedovk in da je dobil kredit še za 50 drugih. Ravno tako je naraslo število podmorskih čolnov. Eskadra na vzhodu ob kitajskih vodah se je povečala, kakor še nikdar ne, minister ima zavest, da je storil popolnoma svojo dolžnost. Combes se je izjavil solidarnim s Pelletanom. Odklanjal je parlamentarno preiskovalno komisijo, izven parlamentarne komisiji pa bo dal na razpolago vse akte. Zbornica je z 318 glasovi proti 256 glasovi prešla na dnevni red ter izjavila, da bo vlada uvedla izvenparlamentarno preiskavo

Liberalno časopisje se veseli, da se je Combes na ta način rešil iz zagate. — Včeraj je zbornica vsprejela zakonski načrt glede amnestije tiskovnih prestopkov in prestopkov v štrajku. Dovolila je enmilijonski kredit za žrtve zadnje ciklonske nesreče na otoku Reunion. Nato se je odgodila do 17. maja. Pri glasovanju, ali naj zbornica sama uvede preiskavo v mornaričnem ministrstvu, ali naj se vsprejme dnevni red, kakor ga je predložilo ministrstvo, je 11 vladnih poslancev bilo zoper ministre, 14 pa se jih je odtegnilo glasovanju.

Balkan.

Iz uradnih poročil, ki prihajajo iz Makedonije in so na razpolago bolgarskim listom, se dobi vtis, da Turčija skuša z vsemi sredstvi preslepariti mürzesteški reformni program. V njem je bila kot ena glavnih zahtev točka, da se preosnuje makedonsko orožništvo, ki naj obstoja iz samih kristjanov. Kako to zahtevo Turčija ume, kažejo sledeče številke: V vilajetu Monastir je bilo postavljenih 2726 orožnikov; od teh je 2175 Turkov in le 89 Bolgarov. V istem vilajetu je imenovanih 22 policijskih komisarjev, in od teh je dvajset Turkov. Tako se reformira!

Carigrad. V sredo je Grk V. Kristomanos dvakrat ustrelil iz revolverja na bolgarskega knezoškofa Jerassima v Strumici, ne da bi ga zadel. Napadalec so zaprli. Med Bolgari in Grki vlada napeto in burno razmerje, kar je bilo najbrže povod napadu.

Carigrad. Porta je odgovorila ruskemu in avstrijskemu poslaniku glede reforme v orožništvu, da odklanja vsprejem 25 častnikov in podčastnikov.

Carigrad. Avstrijski vojni ataše polkovnik Giesl in ruski vojaški agent generalmajor Kalnin odideta kot zastopnika Avstrije in Rusije z orožniško komisijo v Solun.

Dunaj. Posamezni makedonski vilajeti so se razdelili in poverili v nadzorstvo reform raznim evropskim državam. Avstrija dobi okraj Skoplje, Italija pa Monastir.

Belgrad. Makedonci pripravljajo dolgo spomenico o gospodarskih razmerah v Makedoniji tekom zadnjih deset let in o turških izgredih zoper Bolgarijo od l. 1898.

LISTEK.

Japonci v sedanosti.

(Konec.)

Japonsko stoji v vrsti civiliziranih držav jedva 35 let. A pri Japoncih ni bila želja, da dvignejo svojo državo do kulturne višine, odločilna v njih kulturnem delovanju, marveč oni so v tem videli pripomoček, da postane njih država prva moč na daljnem Vzhodu. Njih narodni značaj moremo označiti s samo eno japonsko besedo, namreč z »dšiušutsu«, kar bi mi rekli: »Kdor se uda, zmaga«.

»Dšiušutsu« je bojna igra, roko-borba. Japonci zmagujejo svojega nasprotnika v borbi s tem, da se mu daja. Japonci nikdar ne oslabi moči svojega telesa, marveč rabi moč svojega nasprotnika, da ga premaga.

Nasprotnika privede do hudega spopada, na kar se mu naenkrat spretno umakne. In tako dalje zapeljava svojega nasprotnika, ne da bi se z njim spustil v odločilno borbo. Japonci le gleda na to, da kolikor mogoče oslabi svojega nasprotnika — in Japonci zmaga potem ne z naskokom,

marveč s tem, kakor sam pravi v osodepolni besedi »dšiušutsu«, da se uda.

Kdo bi bil mogel pred desetletji zadržati, da bo Japonsko tako hitro sprejelo evropsko kulturo, ne samo industrijo, trgovino in umetnost, marveč tudi moralo in predvsem krščanstvo? Mnogi smatrajo Japonce za tako probujne, inteligentne in častne, da upajo, da nastane v vzhodni Aziji evropska kulturna država.

Toda če pravzaprav pomislimo, ni bilo to nič drugega, kakor »dšiušutsu«, igranje slabih z močmi močnejših, brezobzirno izčrpavanje močnejših, da si sami okrepe narodno stremljenje, boj med Azijati in Evropejci, katere so Azijati takorekoč za nos vodili. Japonsko si je izposodilo vse naše moderne naprave, poskusilo vse sisteme, katere je našlo in jih vsprejelo v svoji deželi, toda nikakor ne tako, kakor jih je našlo, marveč jih obrnilo po svoje, da Japonci krepke in povzdigujejo. Japoncem je bila Evropa nekaka lestva, po kateri je njih država lezla kvišku, da je prišla na vrhunec na daljnem Vzhodu. Ali vkljub vsemu temu je Japonsko ostalo Japonsko in bo tudi Japonsko ostalo. Celo v dvornih krogih in v

državnih uradih je evropska noša vpeljana le v javnih službah.

Pri tem naj omenimo, da je v kulturnem oziru največ storil sedanji japonski cesar Mutsuhito. Toda pri vsem tem se mikado sam ni mogel priučiti nikakemu evropskemu jeziku, dasi je študiral francoski in angleški jezik. Oblači se pač japonski cesar v evropsko uniformo, toda to le, kadar nastopa javno. V svoji rodbini nosi le japonsko narodno obleko; sploh pa ima vse njegovo domače življenje popolnoma japonsko lice. Cesar obedi vedno po japonskem običaju; v sobi nima nobenega stola; spi na sami preprogi kakor navaden Japonci in koplje se v leseni kadi, kakor njegov zadnji podložnik.

Za Avstrijca je znamenito to, kar si je Japonsko izposodilo od Avstrije. Za časa, ko so japonski državniki romali po širnem svetu, da prinese domov iz vsake države najboljše institucije, je dvorni maršal Sanno Mya Jshitane prinesel v svojo domovino iz Avstrije španske dvorne ceremonije, ki so jih vpeljali na japonskem dvoru po avstrijskem vzorcu. Iz drugih držav je Japonsko prevzelo vojaštvo, ustavo,

financo in vlado, iz Avstrije pa ničesar drugega, kakor špansko dvorno etiketo. Dšiušutsu povsod, dšiušutsu, kamor pogledamo, v morali, v veri, na obleki in v politiki. Kakor so se Japonci vidoma udali evropskim oblastem in njihovim zastopnikom v Tokiu in pri tem krepili svoje stališče, tako se je tudi zgodilo, ko so Japonci odprli svojo deželo evropski trgovini in industriji. Vse le dšiušutsu in zopet dšiušutsu...

Japonci so uvideli, da se Evropejci prej ali slej popolnoma polaste one izvenevropske zemlje, kamor jim je bila pot odprta, zato niso hoteli svoje zemlje prej odpreti Evropejcem, dokler niso bili sami popolno samostojni v političnem, trgovskem in industrijskem oziru. Evropski učitelji učili so jih v posameznih stvarih toliko časa, da so Japonci znali, kar so hoteli vedeti. Nato so odpustili evropske učitelje in jih izgnali iz dežele.

In zdaj se je moglo šele Japonsko udati tujim državam, toda zopet le z »dšiušutsu«. Dežela je bila odprta in inozemci so smeli stanovati v deželi in trgovati; toda svoje sodišče so morali tujci opustiti ter se podvreči japonskemu sodišču. Zemeljske

Dalje bodo očitane tudi mürasteške reforme.

Nemški trgovinski pogodbi.

Kot se čuje, se začne trgovinsko pogajanje med Avstro-Ogrsko in Nemčijo sredi aprila. Čez mesec dni bo to pogajanje prekinjeno in začne se razprava Nemčije z Italijo. Nemškemu državnemu zboru trgovinski pogodbi z Avstrijo in Italijo v tekočem zasedanju še ne bosta predloženi.

Iz brzobjav.

Carigrad. V Jambsko pristanišče ob Rdečem morju so došli trije turški bataljoni, da intervenirajo radi vjetih medinskih božjepotnikov. Kakor se govori, so Beadini, ki zapirajo štiri ceste za božjepotnike, pobili 4000 božjepotnikov, večinoma Perzijancev in Indijcev. Vzrok je, ker ti romarji niso mogli plačati neke za htevene vsote.

Krakovo. O neki zelo neljubi sferi v zborniških krogih poroča »Nova Ref.«: Zadnje dni ravnokar pretekelega zborniškega zasedanja je izročil poljski poslanec Andrej Vilk nekemu zbornišnemu slatniku zavoj, naj ga odda na pošto. Slučaj pa je nanesel, da je slatnik zavoj še enkrat previl in zapazil, da je v njem do tisoč pol zborniškega papirja in mnogo svinčnikov. To je naznanil pisarnišnemu ravnatelju, ta pa poljskemu klubu. Vitez Jaworski je Vilk poklical k sebi ter mu izrekel ukor. Misi se, da bo Vilk postovoljno odložil svoj mandat, da se ogne izključitvi iz poljskega kluba.

Belgrad. Zarotniki, polkovniki, Mišić, Milojević in Lukić so upokojeni. Vojni minister gen. Putnik, je uredniku »Stampe«, Jakiću, poslal pismo, v katerem ga prosi odpuščanja vled napada nekih častnikov, ali Jakiću ne napade na ves častniški kor odločno odbija.

Berlin. Neki poljski list javlja, da je ruska vlada izdala naredbo, s katero preključuje zakon, da imajo poljska mesta tudi nemška imena.

Budimpešta. Uradni list priobčuje od cesarja potrjeni zakon o indenniteti. S tem je ex lex stanje prenehalo. Dokler je trajalo to nezakonito stanje, nekateri davkoplačevalci niso hoteli plačati svojih davkov; fin. minister jim je dal odlog do 1. okt. 1905, da poplačajo državi svoj dolg. Finančni minister naroča fin. ravnatelju, naj postopajo milo pri iztirjanju davka, da niti eden državljan ne pride v zadrego.

Rusko-japonska vojska.

Gibanje čet.

London, 31. marca. Kakor poroča »Daily Express« iz Kobe, je bil boj pri Čongčju le praska med predstražama, seveda največji od vseh, kar jih je bilo do sedaj. Neki japonski konjeniški polk, ki je tvoril predstražo 1. vojnega kora, je zapazil jahajoče ruske ogleduhe. Podpirani od pehote, so napadli Japonci Ruse, ki so se borili z vso odločnostjo ter se popolnoma redno in mirno umaknili šele, ko je došla japonska pehota na bojišče.

London, 31. marca. Japonska prednja straža je sedaj v Čongčjū, katerega so se Japonci polastili. »Daily Telegraph« poroča, da odhajajo iz Pjongjanga neprestano veliki japonski vojaški oddelki proti severu. Iz

koncesije v javnih pristaniščih zapadejo zopet Japoncem; tuji si ne smejo na Japonskem prisvojiti s kupčijo nikakega sveta, toda smejo ga le za določen čas vzeti v najem in po smrti najemnika pripade v najem vzeti svet zopet Japoncem. Tuje ni dovoljena obrežna trgovina, celo z nekaterimi javnimi pristanišči ne. Tuji pa morajo za svojo trgovino plačevati znatne davke.

Japonci so svojo zemljo odprli Evropejcem, ampak tako, da bo v bodoče še bolj varna pred poslednjimi, kakor je bila poprej. Zopet dšūdšutsu — kdor se uda, zmaga!

Tako je Japonsko v sedanjosti. In mi Slovani nikakor ne simpatizujemo z Japonci, marveč želimo ruskemu orožju slavne zmage tam na daljnem Vstoku. Japonci so drzni in ukaželjni ljudje; toda ukaželjni le iz samega golega egoizma. Od nas so prejeli vso kulturo, ali njih zahvala za to je nevhvaležnost! Japonci se hočejo dvigniti do prve države — in mi jim bodimo lestva in jim dajmo svoje pripomočke: Če pa se vprašamo, kako je moglo priti, da so Japonci vodili za nos visoko izobražene Evropejce, imamo odgovor na to samo v eni besedi, in ta je: dšūdšutsu.

Šeula se poroča, da so japonske čete prišle že do reke Takčou. 53 mož japonske pehote, ki so skušali prodirati proti severu od te reke, so baje kozaki napadli in uničili. Dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da Rusi zapuščajo Korejo.

Pariz, 31. marca. Iz Mukdena se poroča, da se general Ma, poveljnik ob meji koncentriranih kitajskih čet, brani, ugoditi Kurapatkinovemu povabilu ter priti na pogovor.

Rusko delo za ruske ranjence.

Petrograd, 31. marca. Število oseb, ki delajo v »Zimski palači« za vojake in ranjence, se vedno večja. Carica Aleksandra Feodorovna kaže občudovanja vredno energijo in znaten organizacijski talent. Ruski »Rdeči križ« ima sedaj na bojišču 747 zdravnikov in medicincev in je odposlal 74 vagonov zdravil in 1875 postelj. Dalje se odpošljejo 445 oseb, 63 vozov in oprave za 1125 postelj. Tako bo imel ruski »Rdeči križ« na bojišču 1189 oseb, kar je za tako kratek čas izvanreden uspeh.

Rusi dobro pripravljeni.

Petrograd, 31. marca. Uradno se poroča, da je v Port Arturu in Vladivostoku nakopičenega po 150.000 ton premoga. Ta zaloga zadostuje Vladivostoku za pet mesecev. V Port Arturu pa se porabi mesečno 40.000 ton premoga, torej tudi tu ni nobene nevarnosti, da zmanjka premoga.

Anarhija na Koreji.

London, 31. marca. Iz Šeula se poroča »Daily Mail«, da vlada na Koreji splošna anarhija. Japonci ne dovoljujejo, da bi se poročalo o zmešnjavah na Koreji in policija odpira še celo zasebna pisma, da prepreči neugodna poročila.

Seoul, 31. marca. Kakor se poroča, se je v bližini Pjongjanga uprlo 500 odpuščenih korejskih vojakov.

Japonski cesar na Koreji.

London, 31. marca. »Standard« se poroča iz Sanghaja: Iz Japonskega se poroča, da odide japonski cesar v kratkem z glavnim vojaškim taboriščem na Korejo.

Port Artur.

London, 31. marca. »Daily Express« poroča, da je dala japonska vlada admiralu Togi 26 parnikov na razpolago. S temi parniki bo ta poskušal v brodovjih po 6 ladij zapreti vhod v portartursko pristanišče.

Poročanje o vojski.

London, 31. marca. Angleškim listom primanjkuje že nekoliko časa vojnih poročil, ker je japonska cenzura prestroga. V londonskih listih se dopisniki le pritožujejo nad strogostjo japonske cenzure. Na povelje japonskega generalnega štaba straži policija neprenehoma tuje dopisnike ter zahteva od njih, da odpošiljajo svoje brzobjavke najprej po pošti v Tokio.

Ob mandžurski železnici.

Berolin, 31. marca. Iz Petrograda se poroča: Strogo varovanje mandžurske železnice dela sedaj Rusiji mnogo skrbi. Poveljni varovalnih čet naznanja: »Proga se mora zelo skrbno varovati pred vsemi sumljivimi osebami. Nobeden oboroženec se ne sme prikazati ob progi, razven kitajskih straž. Prebivalci smejo le tedaj zagrabiti za orožje, kadar to zahteva njihova vsiljena varnost. Rusi bodo one Kitajce, ki bodo mirni, vedno ščitili.«

Berolin, 31. marca. Iz Petrograda poroča »Lokalanzeiger«: Iz Harbina se poroča, da je vest o poskušanem razstreljenju mosta čez Sungaro popolnoma napačna. Vse mostove vojaštvo tako dobro straži, da je kaj takega nemogoče.

Evropa proti Ameriki.

Petrograd, 31. marca. »Novoje Vremja« prinaša članek, v katerem pozivlje evropske vevlasti k združitvi proti Ameriki. Ker je Evropa dovolila Združenim državam, da so cropale Spanijo, hoče imeti sedaj povsod svoj nos. Dolžnost Evrope je, s skupnimi močmi delati proti Ameriki in Japonski.

Rusi potopili japonski parnik.

Čifu, 31. marca. Kapitan, neki mož posadke in neki popotnik japonskega obrežnega parnika »Hanyaj«, ki so došli v Čongčju, poročajo, da so Rusi potopili 27. marca ta parnik. Vojake posadke, ki so bili deloma Kitajci, deloma Japonci, so Rusi vjeli.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. aprila.

Vodstvo uradov c. kr. okr. glavarstva v Ljubljani je prevzel dne 31. marca t. l. mesto obolelega g. dež. vlad. svetnika Friedricha g. dež. vlad. tajnik Kresse.

Vojaške vesti. Umirovljen je poveljnik 16. inf. brigade iz Trienta gen. major I. Debič. Poveljnikom 16. inf. brigade je

imenovan polkovnik Hugo Hannel pl. Hannafeld, poveljnik 17. pešpolka. Poveljnikom 17. pešpolka je imenovan polkovnik istega polka I. Botič. Sanitetnim šefom 12. kora je imenovan višji štabni zdravnik 1. razr. dr. V. Svoboda, poveljnik garnizijske bolnice v Ljubljani. V Ljubljano pride na njegovo mesto višji štabni zdravnik 2. razr. dr. Henrik Kovalski iz Zadra. Prestavljen je poročnik Adalbert Frauenfeld pl. Frauenegg od pešpolka št. 64 k pešpolku št. 17.

»Slovanska zveza« o slovansko-italijanskem sporazumljenju. V predvčerajšnji tozadevni notici naj se čita, da so se doslej glede zblizanja Jugoslovancev in Italijanov vršili le popolnoma neobvezni pogovori, ne da bi se od ene ali druge strani kaj koncediralo, ne komandiralo, kakor je bilo predvčerajšnjim pomotoma stavljeno.

Kam plovemo? Posestniku iz logaškega okraja je bila od c. kr. okr. glavarstva v Logatcu vročena razsodba v neki pravni stvari v nemškem jeziku. Ker dotični ne razume nemščine, vrne omenjeno razsodbo okrajnemu glavarstvu s prošnjo, naj se mu spis preloži na slovenski jezik, ker on nemščine ne razume. Nato dobi sledeči odgovor: »C. kr. okrajno glavarstvo v Logatcu. Praes. 10/3. 1904 št. 4607. Prošnji se ne more ustreči, ker je bila tožba v nemškem jeziku vložena.« Opomnimo še, da ni dotični vložil nemške tožbe, ampak druga stranka. Torej v najbolj slovenskem okraju kranjske dežele ne more dobiti slovenska stranka slovenske razsodbe ali nje prevoda, ampak ji glavarstvo lakonično odgovori: »Se ne more ustreči.« A tu nimamo opraviti s posameznim slučajem, ampak z gotovim sistemom.

V zadnjem času semnože slučajji, ko pošiljajo politične oblasti na Kranjskem slovenskim strankam, posebno občinam, nemške odloke in ukaze. Toda do sedaj je bilo še v modi, da so se ti odloki na prošnjo dotične stranke prevajali v slovenščino. Sedaj se je pa še to opustilo. »Se ne more ustreči!« Kam plovemo? »Slov. Naroda« je pred kratkim objavil podoben slučaj, a je delal za to odgovorne — duhovnike! Kaj imajo duhovniki pri tem opraviti? Duhovniki ljudstvu ustrezajo vedno v njegovem jeziku! A drugo je res! Iz teh razmer gleda konjsko kopito slovenske zveze! Kajti vsled perfidnega izdajalstva narodnih interesov od strani liberalne stranke vzdiguje nemški pohlep predrzno svojo glavo tudi že na Kranjskem in preti uničiti najprimitivnejše pravice slovenskega jezika. Saj pa tudi ni čudno. Pravi gospodar v deželi so nemški veleposestniki z nemško uradniško buržoazijo, z nemškim baronom Hsinom na čelu. Liberalci so pa samo privesek te nemške vlade, ki se ne upajo upreti nobenemu zavratnemu napadu na slovensko uradovanje trepetajoč za svoj politični obstanek in živčle od vladne milosti. Mi se borimo za enakopravnost svojega jezika na Koroškem, pa smo v nevarnosti, da jo zgubimo še na Kranjskem. Zato pa se naj sklene v neprodno vrsto vse, kar je še poštenega in slovenskega med nami!

Duhovniške vesti iz lavantinske škofije. Župnija Sv. Mihael nad Mozirjem je podeljena č. g. Jožefu Gunčar, župniku v Vurberku. — Kot provizor župnije Vurberk je nastavljen č. g. Alojzij Kokelj, kaplan v Novi cerkvi. — Razpisana je župnija Sv. Jakob v Soboti do 26. apr.

Zborovanja na Stajerskem Slovensko društvo ima dne 10. aprila v mali dvorani »Narodnega doma« v Mariboru letošnji občni zbor. Začetek ob 3. uri popol. Državni poslanec in deželni odbornik gospod Franc Robič bo ob tej priliki poročal o političnem položaju. K obilni udeležbi vabi odbor. — Katoliško politično društvo za kozjanski okraj priredi dne 24. aprila (tretjo nedeljo po Veliki noči) zborovanje pri Janezu Gubenšku na Lesišnem. Odlični govorniki so obljubili svojo pomoč.

Gibanje koroških Slovencev. Koroška dež. vlada je predložena ji pravila slovenskega krščansko-socialnega delavskega društva v Celovcu potrdila in se bo ustanovni shod vršil na belo nedeljo, dne 10. aprila, ob 7. uri zvečer. — V Hodišah bodo

10. t. m. ustanovili slovensko pevsko društvo »Zvezda«. — O »Narodnem domu« v Celovcu piše »Mir«, da o tem še ni nič znanega, a velepotreben je. Celovski Slovenci bodo delovali na to, da se ustanovi. Ondi si bomo omislili gledališče, čitalnico in ustanovili bodo tudi telovadnico za »Sokola«, katerega tudi ustanova.

Kdor išče, najde! Bilo je na Stefanov večer lanskega leta. Vesela družba je bila zbrana v gostilni Seifrica pri Miklavcu. Znani vsenemški zdravnik dr. Krasnig iz Zelenke Kaple je v nekoliko razsvitljenem stanju brez vsakega povoda na jako brezobrazen način, ki živo osvetljuje »kulturo« nemških nacionalcov, slov. akademika g. Bergmanna, ki se je slučajno tudi v gostilni nahajal, nahrulil in občutno razžalil. Ker na poziv, da naj slepa dá primerno zadoščenje, dr. Krasnig niti odgovoril ni, vložil je g. Bergmann po g. dr. Brejcu tožbo. Sodišče v Dobrlivasi pa je dr. Krasniga proti vsemu priškovanju — oprostilo! G. dr. Brejc se je seveda pritožil in vled le pritožbe je deželno sodišče v Celovcu dne 28. susca t. l. dr. Krasniga radi žaljenja časti obsodilo na 200, reci dvesto kron globe in povračilo vseh pravnih stroškov. Morda bo dr. Krasnig, ki je že prej enkrat radi telesne poškodbe plačal kazen 60 K, radi žaljenja časti pa 100 K, odslej mirne ljudi v miru puščal.

Potres. Iz Celja se nam poroča: Včeraj, na Veliki četrtki dopoldan, okoli 1/10. ure smo čutili po celem mestu in okolici močan potresni sunk. Ceprav je bil sunk izvanredno hud, ni napravil posebne škode. Poslopja so nepoškodovana, le po stanovanjih je prevrglo in razbilo lahke ozir. na lahke obseane stvari. — Iz Radeč pri Zidanem mostu se nam piše, da so ondi včeraj zjutraj ob 9. uri 44 minut čutili močan potresni sunk. — Iz Save pri Zagorju se nam poroča, da so ondi včeraj ob trideset 10 uri dopoldne čutili sedem sekund trajajoč znaten potresni sunk. Hše so se stresle. — Iz Litije smo dobili poročilo o istočasnem močnem potresnem sunku, trajajočem kakih pet sekund. — Na Laškem je zadnji potres napravil največ škode v Miglianode Marsi, kjer prebiva 8000 oseb. Vas Rosciolo je popolnoma razrušena. Od 500 hiš ni nobena več sposcna za stanovanje. — Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Močan potres z zemeljskim bobnenjem, z močnimi sunki smo čutili včeraj okoli 9. ure 40 minut dopoldne. V cerkvi velika panika. Nekaj ljudi je zbežalo iz cerkve, pozneje so se pomirili in vrnili nazaj v cerkev. Balez je na nekaterih krajih odpadel. Smer je bila od vzhoda proti zahodu.

Iz Hrastnika se nam poroča: Včeraj ob 932 uri dopoldne čutili smo tukaj potres, trajajoč 3 do 4 sekunde z močnim gromenjem. — Smer mu je bila od severa proti jugu. Na takozvani hiši »Sv. carija« se je zrušil en dimnik.

Drobne novice. Podpornemu društvu organizator s sedežem v Celju je č. g. J. Krančič, župnik v Grižah, pristopil kot ustanovni ud ter društvu izročil 50 kron. Za ta dar odbor izreka zahvalo. — Iz Kranjske gore se nam piše, da je tamonjše veteransko društvo brez načelnika in podnačelnika, tudi godbe nima društvo že več časa. — V Ustju na Vipavskem se je nedavno ustanovila mladeniška in dekliška Marijina družba. Tem povodom je bila lepa slovesnost. — Griže pri Celju: Dne 8. decembra t. l. bode petdeset let, ko je slavni papež Pij IX. proglasil nauk o brezmadežnem spočetju Device Marije za versko resnico. Ker imamo tukaj krasno podružnico lurske Mat. Božje, bode ondi 8. dan vsakega meseca ob 9. uri sveta maša. Pred 8. decembrom bode ondi tridnevna pobožnost. — Iz Sp. Idrije se nam poroča, da je okrajno glavarstvo prepovedalo socialnim demokratom dve igri, ki so ju hoteli prirediti na sv. Jožefa dan. Tudi ples jim je bil prepovedan. Toda plesali so in kričali do drugega jutra, da so se pritoževali mnogi mirni ljudje. Ali v Spodnji Idriji res ne veljajo iste določbe, kakor drugod?

Pevsko in tamburaško društvo »Kum« v Radečah priredi na velikonočni ponedeljek, dne 4. aprila, ob 8. uri zvečer v dvorani »Narodnega doma« v Radečah predstavo, in sicer burko »Nemški nezajo« in burko »Doktor Hribar«. Vstopnina: Sedež I. vrste 1 krono; II. vrste 50 v.; stojišče 30 v.

Pri beljaškem ravnateljstvu državnih železnic je razpisana dobava svečave in mazila. Ponudbe naj se pošiljajo do 30. aprila t. l. ravnateljstvu, kjer se zvedo tudi pogoji.

Medvedko ustrelil je v gozdovih pri Kočevju vojvoda Ratibor.

Hrvaške novice. Silna burja je včeraj zavijala po zagrebških ulicah, da